

รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา

INTEGRATION MODEL OF GOVERNMENT AND PRIVATE SECTORS
IN TOURISM DEVELOPMENT, PHANOM SARAKHAM DISTRICT,
CHACHOENGSAO PROVINCE

กัญญากัด เลาหณิมิต^{1*} วชิรินทร์ อินทรพรหม² และ วณิดา ศิริวรสกุล³

Kanyapak Laohanimit^{1*} Wacharin Intaprom² and Wanida Siriworasakul³

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย^{1*, 2, 3}

Master of Public Administration, Program in Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences,

PhranakhonRajabhat University, Bangkok, Thailand^{1*, 2, 3}

Email: Kunyapak11@gmail.com^{1*}

Received: 2019-08-14

Revised: 2019-10-18

Accepted: 2019-11-11

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอพนมสารคาม 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม 3) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอพนมสารคาม และ 4) รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชนและตัวแทนประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยวทั้ง 6 ตำบลในอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 18 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปและการวิเคราะห์เนื้อหา และการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.97 กลุ่มประชากรคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตอำเภอ

พนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 397 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอพนมสารคาม มี 2 ด้าน คือ (1) ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุที่นำมาใช้ท่องเที่ยว และ (2) ด้านสภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวคือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยวสินค้าและการบริการ โดยมุ่งเน้นในเชิงพื้นที่ เวลา ฤดูกาล สำหรับชุมชนให้กว้างมากขึ้น 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม มี 4 ด้าน ซึ่งอยู่ในระดับมากทั้งหมด คือ (1) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.71$) (2) ด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.86$) (3) ด้านจิตสาธารณะและความ ($\bar{X} = 3.88$) และ (4) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.82$) 3) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอพนมสารคาม มี 4 ด้าน ซึ่งอยู่ในระดับมากทั้งหมด คือ (1) ความร่วมมือตามภาระหน้าที่ (2) ความร่วมมือจากบนลงล่าง (3) ความร่วมมือแบบผู้ให้และผู้รับ และ (4) ความร่วมมือตามความพอใจ และ 4) รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา คือการกำหนดนโยบายและบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานอย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเพื่อเป็นการส่งเสริมและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน จากการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการสร้างความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การบูรณาการ ความร่วมมือ การท่องเที่ยว อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ABSTRACT

This research aimed to study 1) condition of tourism resources in Phanom Sarakham district, 2) factors affecting cooperation in Phanom Sarakham district, 3) cooperation of government and private sectors related to tourism management in Phanom Sarakham district, and 4) integration model of government and private sectors in tourism development in Phanom Sarakham district, Chachoengsao province. This research adopted quantitative and qualitative method and interview form was adopted for research instrument. There were 18 key informants who were chief executive of the SAO, village Headman, community leaders and the representative of people living in the area which possessed tourism resources from 6 sub-districts, Phanom Sarakham district Chachoengsao Province. The data was analyzed by summarizing and interpreting the study points. The questionnaire was used in quantitative

part of the research with the correlation coefficient at 0.97. The population were 397 people living in Muang-Kao sub-district, Phanom Sarakham sub-district, Koh-Kanun sub-district, Ta-Than sub-district, Nong-hean sub-district, Kao-Hin-Son sub-district, Phanom Sarakham district, Chachoengsao Province. The data was analyzed by descriptive statistics as frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research result showed that 1) condition of tourism resources in Phanom Sarakham district had 2 points as 1) Tourism resources which were the historical resources, historic sites, antiques that applied in tourism, and 2) condition of tourism resources were the eco-tourism development, conservation and restore of natural resources and environment, and managing the balance of tourist places with products and service by focusing in areas, times, seasons for community. 2) Factors affecting cooperation in Phanom Sarakham district had 4 points and they were at high level that were 1) the environment ($\bar{X} = 3.71$), 2) motivation which ($\bar{X} = 3.86$), 3) public mind and awareness ($\bar{X} = 3.88$), and 4) technology and communication ($\bar{X} = 3.82$). 3) The cooperation of government and private sectors that related to tourism management in Phanom Sarakham district had 4 points and they were at high level that were 1) corporative by duty, 2) top-down cooperation, 3) partnership cooperation and 4) cooperation based on satisfaction. And 4) integration model of government and private sectors in tourism development in Phanom Sarakham district, Chachoengsao province was defining policies and roles to support cooperation in working clearly. There was budget allocation that related to community's need and to support and develop sustainable tourist attractions. From community cooperation by awareness in role and responsibility to community, they applied technology in use to support effective tourism and to define strategies for cooperation for developing and supporting creative and sustainable tourism.

Keywords: integration, cooperation, tourism, Phanom Sarakham district, Chachoengsao province

บทนำ

การบูรณาการเป็นอีกคำหนึ่งที่ถูกใช้กันมาอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในระบบราชการที่ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การเอกชนซึ่งคำว่าบูรณาการมีความหมายใกล้เคียงกับงานบริหารงานในลักษณะองค์รวม มีหลายบุคคลได้ให้ความหมายของคำว่าบูรณาการไว้ขอสรุปมาบางส่วน ได้แก่ สุนทรพจน์ของพล ท่านายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกล่าวว่า บูรณาการ หมายถึง การที่หน่วยงานหลายหน่วยงานมาร่วมกันคิด และร่วมทำงานด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Shinawatra,2002) เอกสารการวิจัยของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช กล่าวถึงการวิจัยบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้ การแสวงหาความรู้ การศึกษาค้นคว้ากับการใช้ทรัพยากรอันมีจำกัดเพื่อก่อให้เกิดพลังสูงสุดในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (Samudavanija,2001) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายคำว่า บูรณาการรวมหน่วย แปลว่า การนำหน่วยที่แยก ๆ กันมารวมเข้ากันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และคู่มือคำอธิบายและแนวทางการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (สำนัก ก.พ.ร., 2546) ได้กล่าวถึง การบริหารราชการแบบบูรณาการ หมายถึง การร่วมมือกัน ในระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกัน หรือมีเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ภารกิจที่สำคัญของรัฐในแต่ละด้านเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวมและมีความ

ประหยัดโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพจากการร่วมมือปฏิบัติงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ประสบผลสำเร็จและการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและชุมชนในพื้นที่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนในพื้นที่ร่วมมือกันปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศต่อไป นอกจากนี้จะร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่แต่เดิมแล้ว ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมทรัพยากรการท่องเที่ยวกระจายสู่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เช่น อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และหลากหลาย เป็นต้น จังหวัดฉะเชิงเทราหรือแปดริ้ว เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางซึ่งมีประวัติความเป็นมาเก่าแก่ ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถในสมัยกรุงศรีอยุธยา ประชาชนส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำบางปะกงและตามลำคลองต่าง ๆ จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 82 กิโลเมตร มีพื้นที่ 5,351 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบางคล้า อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอพนมสารคาม อำเภอสนามชัยเขต อำเภอแปลงยาว อำเภอราชสาส์น อำเภอท่าตะเกียบ

และกิ่งอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Attraction) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction) และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Attraction) เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ประชากรมีทั้งที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ลักษณะสังคมเป็นพหุวัฒนธรรม ทำให้มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกันภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงได้

อำเภอพนมสารคาม เป็นอำเภอที่เก่าแก่อำเภอหนึ่งในจังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 8 ตำบล ได้แก่ เกาะขนุน บ้านซ้อง พนมสารคาม เมืองเก่า หนองยาว ท่าถ่าน หนองแวน เขาหินซ้อน มีพื้นที่ประมาณ 550 ตารางกิโลเมตร ประชากร 81,097 คน ตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอบ้านสร้างและอำเภอศรีมโหสถ ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอศรีมหาโพธิ์และอำเภอสนามชัยเขต ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอสนามชัยเขตและอำเภอแปลงยาว ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอราชสาส์น ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มสลับกับที่ราบสูงภูเขา มีภูเขาสำคัญคือเขาดงยาง คลองสายเดียวที่ไหลผ่านอำเภอคือ คลองท่าลาด อำเภอพนมสารคามมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ซึ่งอยู่ในตำบลเขาหินซ้อน

จากปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้มีโอกาสลงพื้นที่อำเภอพนมสารคามสำรวจข้อมูลต่าง ๆ จากผู้นำและตัวแทนชุมชนแต่ละชุมชนที่เทศบาลตำบลพนมสารคาม พบว่าอำเภอพนมสารคามเป็นอำเภอที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจมาก ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์โบราณคดี โบราณสถาน โบราณวัตถุ และทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี การเดินทางสะดวก เพียงแต่ยังไม่ได้รับความนิยมหรือเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว เนื่องจากขาดการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยครั้งนี้ขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และเพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. เพื่อศึกษาความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. เพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่ออำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 3. ทำให้ทราบถึงความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. ได้รู้รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้กำหนดเนื้อหา ได้แก่ (1) ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

ที่ของอำเภอพนมสารคาม ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์โบราณคดีโบราณวัตถุ โบราณสถาน และทรัพยากรการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านจิตใจ ด้านจิตสาธารณะและความตระหนัก และด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร (3) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอพนมสารคาม ได้แก่ รูปแบบความร่วมมือที่มีการบูรณาการ รูปแบบความร่วมมือที่มีการบูรณาการบางส่วน รูปแบบความร่วมมือที่มีการเชื่อมโยงบางกิจกรรม รูปแบบความร่วมมือที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไป รูปแบบความร่วมมือที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วงเวลาหนึ่ง รูปแบบความร่วมมือที่จะพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรเดิม รูปแบบความร่วมมือที่มีการเชื่อมโยงบางกิจกรรมและการจัดการ รูปแบบความร่วมมือแบบกลุ่มตามความถนัด (1) รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการและการส่งเสริมทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้อของงานวิจัย

2.2 ขอบเขตพื้นที่การวิจัยในครั้งนี้
เลือกศึกษาเฉพาะพื้นที่ 1) ตำบลเมืองเก่า
2) ตำบล พนมสารคาม 3) ตำบลเกาะขนุน
4) ตำบลท่าถ่าน 5) ตำบลหนองแวน และ
6) ตำบลเขาหินซ้อน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากร
การท่องเที่ยว ในอำเภอนมสารคาม จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

2.3 ประชากรคือ ประชาชนที่อาศัย
อยู่ในพื้นที่ที่มีทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยว
ทั้ง 6 ตำบลในอำเภอนมสารคาม จังหวัด
ฉะเชิงเทรา จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน

2.4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ นายก
องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำ
ชุมชนและตัวแทนประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
ที่มีทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยวทั้ง 6 ตำบล

ในอำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
จำนวน 18 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

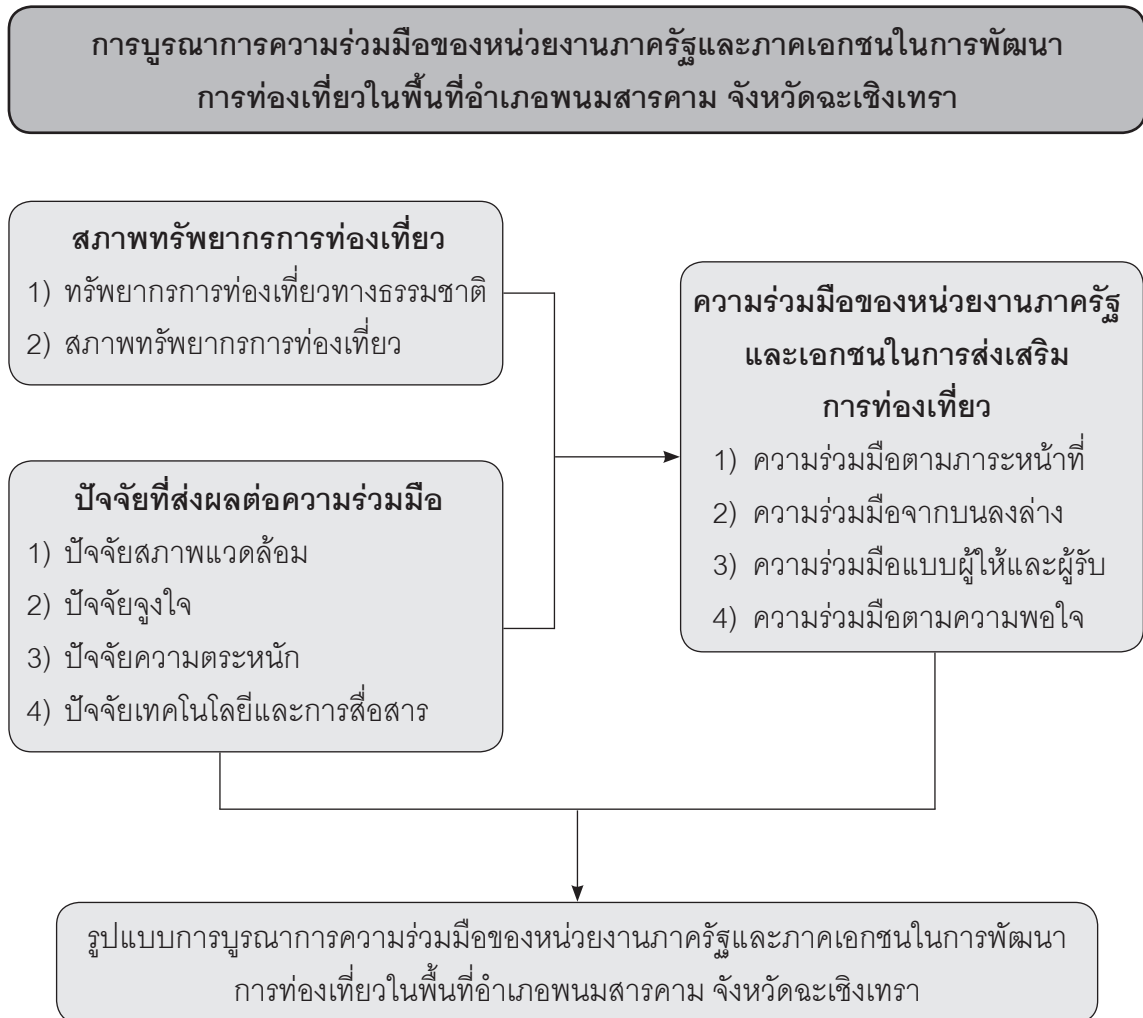
ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 12 เดือน
เดือนพฤศจิกายน 2560 ถึงเดือนสิงหาคม
พฤศจิกายน 2561

สมมติฐาน

1. สภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความ
สัมพันธ์กับความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือมีความ
สัมพันธ์กับความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยด้านต่างๆ ในแต่ละประเด็นดังนี้

แหล่งข้อมูล

พื้นที่ศึกษาและประชากรในเขตตำบลเมืองเก่า ตำบลพนมสารคาม ตำบลเกาะขนุน ตำบลท่าถ่าน ตำบลหนองแวน ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 49,090 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้สูตรในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro

Yamane, 1973) ได้กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 6 ตำบล จำนวน 397 คนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันหรือตัวแทนกำนันในพื้นที่ ตำบลละ 1 ท่าน ได้แก่ ตำบลเมืองเก่า ตำบลพนมสารคาม ตำบลเกาะขุ่น ตำบลท่าถ่าน ตำบลหนองแห่น ตำบลเขาหินซ้อน อำเภพนมสารคาม โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือแบบสอบถามแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) ทรัพยากรการท่องเที่ยว (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยว (4) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว และ (5) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพคือแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันหรือตัวแทนกำนันในพื้นที่ ตำบลละ 1 ท่าน ได้แก่ ตำบลเมืองเก่า ตำบลพนมสารคาม ตำบลเกาะขุ่น ตำบลท่าถ่าน ตำบลหนองแห่น ตำบลเขาหินซ้อน อำเภพนมสารคาม รูปแบบการสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้างปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยการนำแบบทดสอบมาดำเนินการหาความเที่ยงตรง โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณา แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีของ Cronbach โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบัก ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา กำหนดให้ค่าความน่าเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟาจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ 0.7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และตัวแทนประชาชนในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า ตำบลพนมสารคาม ตำบลเกาะขุ่น ตำบลท่าถ่าน ตำบลหนองแห่น ตำบลเขาหินซ้อน อำเภพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์น่าเชื่อถือ มีการจดบันทึกข้อมูลถ่ายภาพ และจดบันทึกเสียง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมสรุปและตรวจสอบสาระสำคัญของเนื้อหาตามประเด็นที่ศึกษา และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มประชากรตัวอย่าง แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน และทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยใช้สถิติ Pearson Correlation และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยวิธีการแบบสามเส้า (Triangulation)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย**สรุปผลการวิจัย**

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว อำเภอ
พนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

โบราณวัตถุที่นำมาใช้ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา พบว่า ทรัพยากรทาง
ธรรมชาติที่นำมาใช้ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.50$) และทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรมที่

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว อำเภอ
พนมสารคาม ในภาพรวม

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ประเมิน	ลำดับ
1. ทรัพยากรทางธรรมชาติที่นำมาใช้ท่องเที่ยว	3.50	1.14	มาก	2
2. ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่นำมาใช้ท่องเที่ยว	3.69	1.15	มาก	1
3. ทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรมที่นำมาใช้ท่องเที่ยว	3.48	1.25	มาก	3
รวม	3.56	1.18	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ
ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอพนมสารคาม
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว จำนวน 398 คน
โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย
พบว่า ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน

นำมาใช้ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$)
ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ
ในการจัดการการท่องเที่ยว ในอำเภอ
พนมสารคาม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ ในอำเภอพนมสารคาม ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือ	$\bar{X}$	S.D.	ประเมิน	ลำดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อม	3.71	1.04	มาก	4
2. ด้านจิตใจ	3.86	1.00	มาก	2
3. ด้านจิตสาธารณะและความตระหนัก	3.88	0.98	มาก	1
4. ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร	3.82	1.02	มาก	3
รวม	3.82	1.01	มาก	

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในอำเภอพนมสารคาม จำนวน 398 คน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านจิตสาธารณะและความตระหนัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

รองลงมา พบว่า ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

3. ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยว

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยว ในภาพรวม

ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ประเมิน	ลำดับ
1. ด้านความร่วมมือตามภาระหน้าที่	3.50	1.08	มาก	4
2. ด้านความร่วมมือจากบนลงล่าง	3.70	1.04	มาก	3
3. ด้านความร่วมมือแบบผู้ให้และผู้รับ	4.14	.791	มาก	1
4. ด้านความร่วมมือตามความพอใจ	3.98	.894	มาก	2
รวม	3.83	.951	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการการท่องเที่ยว จำนวน 398 คน โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านความร่วมมือแบบผู้ให้และผู้รับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา พบว่าด้านความร่วมมือตามความพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และด้านความร่วมมือตามภาระหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนใน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับ (1) การลงนามความร่วมมือกันด้านการจัดการการท่องเที่ยว (2) การร่วมมือในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (3) ภาครัฐและเอกชนที่มีความต้องการเหมือนกัน ร่วมมือกันเพื่อผลักดันการจัดการการท่องเที่ยวให้สำเร็จ (4) การตั้งหน่วยงานย่อยของภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล (5) การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และ (6) มีการจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อเป็นศูนย์รวมขององค์กรย่อย ๆ ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 2) ด้านการจูงใจ พบว่า ด้านการจูงใจมีความสัมพันธ์กับ (1) การลงนามความร่วมมือกัน ด้านการจัดการการท่องเที่ยว (2) การร่วมมือในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (3) การส่งเสริมด้านการจัดการการท่องเที่ยว (4) การจัดตั้งองค์กรใหม่

หรือจัดตั้งคณะกรรมการ การขึ้นมาเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว (5) ภาครัฐและเอกชนที่มีความต้องการเหมือนกัน ร่วมมือกันเพื่อผลักดันการจัดการการท่องเที่ยวให้สำเร็จ (6) การตั้งหน่วยงานย่อยของภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล (7) การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และ (8) มีการจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อเป็นศูนย์รวมขององค์กรย่อย ๆ ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3) ด้านจิตสาธารณะและความตระหนัก พบว่า ด้านจิตสาธารณะและความตระหนักมีความสัมพันธ์กับ (1) การลงนามความร่วมมือกัน ด้านการจัดการการท่องเที่ยว (2) การร่วมมือในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (3) การตั้งหน่วยงานย่อยของภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล (4) การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และ (5) มีการจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อเป็นศูนย์รวมขององค์กรย่อย ๆ ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 4) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร พบว่า ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับ (1) การลงนามความร่วมมือกัน ด้านการจัดการการท่องเที่ยว (2) การร่วมมือในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (3) การส่งเสริมด้านการจัดการการท่องเที่ยว (4) การจัดตั้งองค์กรใหม่หรือจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว (5) ภาครัฐและเอกชนที่มีความต้องการเหมือนกัน ร่วมมือกันเพื่อ

ผลักดันการจัดการการท่องเที่ยวให้สำเร็จ (6) การตั้งหน่วยงานย่อยของภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล (7) การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และ (8) มีการจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อเป็นศูนย์รวมขององค์กรย่อย ๆ ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. รูปแบบและแนวทางการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่เหมาะสมประกอบด้วย 3 บทบาท คือ 1) การพัฒนาคุณภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) พัฒนาคุณภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว สินค้า และการบริหารด้านต่าง ๆ ทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐานและยั่งยืน (2) สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ โดยมุ่งเน้นในเชิงพื้นที่เวลา ฤดูกาล และรูปแบบการท่องเที่ยว และ (3) ส่งเสริมการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและกระตุ้นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว 2) การพัฒนาคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ (1) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว (2) พัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในการท่องเที่ยว (3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว และ (4) ส่งเสริมความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว และ 3) การพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ได้แก่ (1) ส่งเสริมการกำกับดูแล การพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ (2) ปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (3) สนับสนุน

การลงทุนจากภาคเอกชน และจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว และ (4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการท่องเที่ยวและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ สภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่มีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นประเภทอื่น เนื่องจากมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคม และมีคุณค่าทางจิตใจต่อคนรุ่นหลัง โดยแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละสถานที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมของแต่ละท้องถิ่นและยุคสมัย เป็นภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งเป็นจุดดึงดูดสำคัญแก่นักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Khon Sila, 2012) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเยือน ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมีความงามตามธรรมชาติมีความโดดเด่นทางภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุและศาสนสถาน

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

จากวัตถุประสงค์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ (1) ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ประชาชนประกอบอาชีพ เกษตรกร รับจ้าง พนักงานบริษัทค้าขาย ก่อสร้าง เป็นต้น ปัจจุบันประชาชนบางกลุ่มใช้เวลาว่างในการเพิ่มรายได้ โดยการเข้าร่วมโครงการต่างที่ทางภาครัฐจัดขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้และความรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Chummanee,2001) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อการเมือง สังคม และเศรษฐกิจดังนี้ รายได้ที่มาจากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชาชนในท้องถิ่น เกิดการจ้างงานสร้างอาชีพที่มั่นคง (2) ด้านแรงจูงใจ พบว่า ค่าตอบแทนแรงงานที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีผลต่อความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนและประชาชนน้อยมาก เช่น มีประชาชนให้ความสนใจ อาชีพรับจ้างบริการนำเที่ยว แต่สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเองยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (keowtrakul,2001) ได้กล่าวว่า เป็นความต้องการที่จะปฏิบัติเพื่อให้ได้รับสิ่งตอบแทนหรือรางวัล แรงจูงใจเหล่านี้ เช่น

แรงเสริมชนิดต่าง ๆ เป็นสิ่งของเป็นตัวเงิน (3) ด้านจิตสาธารณะและความตระหนัก พบว่า การมีจิตสำนึกต่อประโยชน์ส่วนรวมต่อสังคมและชุมชน มีผลต่อความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยว ทำให้เกิดความร่วมมือกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว สนับสนุนให้คนในชุมชนมีจิตสาธารณะและตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phongniranon, 2016) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีพันธกิจในการกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักและมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีลักษณะในการช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และ (4) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ พบว่า การให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีส่งผลให้เกิดความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เนื่องจากการกระจายข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ การติดต่อประสานงานความร่วมมือ ระบบเครือข่ายสังคม การกระจายข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสื่อสาร มีระบบตอบสนองอย่างรวดเร็ว มีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงกิจกรรมหรือโครงการเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจัดขึ้น เป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Seritsri,2015) จัดเตรียมข้อมูลหรือคู่มือบริการข่าวสารการท่องเที่ยวให้พร้อม ผู้รับผิดชอบ

การพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของสถานที่นั้น ๆ ให้พร้อมและเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เพื่อความสะดวกในการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือน หรืออาจจะทำให้อยู่ในรูปของสื่ออื่น ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือท่องเที่ยว หรือวีดีโอแนะนำ โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสื่อสารข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพ

จากวัตถุประสงค์จากการวิเคราะห์ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 4 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้ 1) ความร่วมมือตามภาระหน้าที่ จากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการลงนามความร่วมมือกันเพื่อที่ทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริมและให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน มีการจัดตั้งองค์กรใหม่และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน 2) ความร่วมมือจากบนลงล่าง จากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของชุมชนในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการเสนอเพื่อขอของบประมาณ

เป็นประจำเพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน 3) ความร่วมมือแบบผู้ให้ได้รับ จากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า มีการร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมด้านการจัดการการท่องเที่ยว เช่น องค์กรการบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการทำถนนและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ มีการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และ 4) ความร่วมมือตามความพอใจ จากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า มีแผนงานที่สามารถสร้างประโยชน์และขยายโอกาสที่ดีให้กับชุมชนได้อย่างพึงพอใจ มีการสนับสนุนการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะดวก ปลอดภัย รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Ammanuael Bairaman, 2009) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการบนฐานแห่งขอบเขตภาระหน้าที่ (Jurisdiction-Based) เป็นรูปแบบที่น่าพึงปรารถนามากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นการเปิดโอกาสให้องค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันแล้ว องค์กรเหล่านั้นยังมีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อสรรสร้างโอกาส รวมทั้งการพัฒนาในหลาย ๆ ด้านให้กับกลุ่มด้วย ขณะที่การสร้างความร่วมมือแบบการละเว้น กลับมีลักษณะตรงกันข้าม

กล่าวคือ องค์การไม่มีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินการความร่วมมือใด ๆ เลย กิจกรรมความร่วมมืออยู่ในระดับที่ต่ำและเป็นฝ่ายตั้งรับ สำหรับความร่วมมือแบบตามความพอใจ เป็นรูปแบบที่พยายามที่จะสร้างความร่วมมือกับองค์การอื่น ๆ ภายนอกค่อนข้างต่ำ แต่ทว่าเมื่อจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือ องค์การนั้นต้องแน่ใจว่ากิจกรรมที่จะเกิดขึ้นสามารถสร้างผลประโยชน์ตลอดจนขยายโอกาสที่ดีให้กับตนเองได้ในระดับที่น่าพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเกิดการพัฒนาต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและในพื้นที่อำเภอพนมสารคาม

2. ควรมีการวางแผนในการบริหารงานความร่วมมือของระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทรัพยากร สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยมีการ

กำหนดเป้าหมายและทิศทางในการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน

3. ควรมีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และยังช่วยให้คณะผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้างต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาแนวทางความร่วมมือด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่อื่นเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขหรือเพื่อเป็นแนวทางในการวางนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำการเก็บข้อมูลเชิงลึกเพิ่มมากขึ้น นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นและประเทศมากขึ้นอีกด้วย

3. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความร่วมมือด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความร่วมมือด้านการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

REFERENCES

- Ammanuael Bairaman, P. (2009). **Cooperation in the fight against slave labor on fishing boats**. Term term Master of Public Administration. Thammasat University.
- Chummanee, N. (2001). **Tourism and Tourism Industry Management**. Bangkok: OS Printing House
- Khon Sila, S. (2012). **Impact of tourism development Case study of Sam Phan Bok, Lao Ngam Subdistrict, Pho Sai District Ubon Ratchathani**. Master of Business Administration term paper. Khonkaen University.
- Keowtrakul, S. (2001). **Educational psychology**. Bangkok: The publisher of Chulalongkorn University.
- Phongniranon, S. (2016). **Guidelines for the development of tourism management potential Wang Nam Khiao District Nakhon Ratchasima**. Tourism and Hotel Management Master of Arts. Mahasarakrm university.
- Samudavanija, C . (2001). **Culture is capital**. Bangkok: P. Press.
- Shinawatra, T. (2002). **Integrated provincial administrative policy for development**. Journal of Rajamangala University. 2, 4 January 2002.
- Seritsri, S. (2015). **Education for Sustainable Tourism Management, Khlong Khon Community Samut Songkhram Province**. Master of Arts Thesis. Bangkok University.